

Nr 792

Av herrar **Stefanson** och **Kronstrand**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 177, med förslag till förordning om skattefrihet för viss ersättning till Karlskronavarvet aktiebolag och Svenska reproduktionsaktiebolaget.

(Lika lydande med motion nr 960 i Andra kammaren)

De statliga bolagen Karlskronavarvet aktiebolag och Svenska reproduktionsaktiebolaget skall i likhet med vad som gäller för ett flertal andra statliga företag driva sin verksamhet i konkurrens med enskild företagsamhet. Som uttryck härför kan hänvisas till ett uttalande av föredragande statsråd vid beslutet om dåvarande reproduktionsanstaltens ombildning till aktiebolag. Statsrådet framhåller (Kungl. Maj:ts prop. nr 93/1961):

Genom den förordade ändringen av företagsformen blir anstalten jämställd med de privata företag på marknaden som den har att konkurrera med. Den allmänna tryckeriverksamheten vid anstalten och det tidigare i dag beslutade förfarandet beträffande tryckningen liksom också i fråga om distributionen av de officiella kartorna motiverar att anstalten får ökade konkurrensmöjligheter. Jag vill i detta sammanhang erinra om företagsformsutredningens principuttalande i dess slutbetänkande, att bolagsformen synes framför allt böra väljas vid industriell och teknisk drift, där affärsverksamheten skall bedrivas på i stort sett samma villkor som i det enskilda näringslivet och i konkurrens med detta. *Genom affärsdrift i bolagets form kommer det statliga organet redovisningsmässigt och skattemässigt i samma ställning som ett privat företag.* (Kurs. av oss.)

Uttalande av motsvarande innehåll gjordes av föredragande statsråd i samband med ombildningen av Karlskrona örlogsvarv till statligt aktiebolag (se Kungl. Maj:ts prop. 184/1960, s. 86—87).

I samband med bolagsbildningen aktualiserades bl. a. frågan hur man skulle förfara med de i jämförelse med näringslivet i övrigt högre pensionskostnader som de två statsföretagen hade att bära från sin förutvarande driftsform. För att skapa ett mera likvärdigt konkurrensläge har efter särskild utredning riksdagen senare beslutat att ersättning skall utgå av statsmedel till de två bolagen för att medverka till en utjämning av kostnadsdifferensen. Att den vid bolagsbildningen anställda personalen inte skulle erhålla försämrade pensionsvillkor på grund av den ändrade driftsformen har ansetts självklart.

Ersättningarna skall utgå som engångsbelopp och utgör för Karlskrona-

varvet 1,5 milj. kr. för tjänstemannapersonal och 5 milj. kr. för arbetarpersonal samt för SRA 1,4 milj. kr. avseende endast arbetarpersonal.

I Kungl. Maj:ts prop. nr 177 föreslår finansministern nu att ersättningsbeloppen avseende kostnaderna för arbetarpersonal skall vara undantagna från inkomstbeskattning för bolagen. Det i propositionen föreslagna förfarandet kan inte anses stå i god överensstämmelse med de förut refererade statsrådsuttalandena vid bolagens bildande om likvärdiga konkurrensvillkor.

De ersättningsbelopp — 5 milj. kr. resp. 1,4 milj. kr. — som föreslås bli undantagna från beskattning från bolagen avser framtida utgifter. Dessa blir givetvis avdragsgilla för företagen för de räkenskapsår som de aktualiserar. Det kan därför inte undvikas att de två företagen genom den föreslagna särlagstiftningen skulle erhålla en skattemässig favör framför andra. De nu aktualiserade beskattningsproblemen för de berörda företagen bör lösas inom ramen för gällande skattelagstiftning.

Den naturliga lösningen av de skatteproblem som uppkommit för de två företagen synes vara att företagen gör avsättning till pensionsstiftelse. Vi förutsätter att ersättningsbeloppens storlek beräknas efter försäkringsmässiga grunder att täcka den särskilda pensionsförpliktelse som åvilar de två företagen från den tidigare driftsformen. Genom avsättning till pensionsstiftelse skulle företagen "redovisningsmässigt och skattemässigt" komma i samma ställning som ett privat företag, vilket varit den uttalade målsättningen vid bolagets bildande.

Det bör slutligen inte förbises att ett antagande av den i propositionen föreslagna särlagstiftningen kan få prejudicerande verkan av icke önskvärd art.

Under hänvisning till det anförda hemställer vi — då syftet med den i propositionen föreslagna anordningen synes kunna nås på annat sätt —

att riksdagen måtte avslå det i Kungl. Maj:ts proposition nr 177 framlagda förslaget till särskild förordning om skattefrihet för viss ersättning till Karlskronavarvet aktiebolag och Svenska reproduktionsaktiebolaget.

Stockholm den 29 oktober 1963

Stig Stefanson

J. Kronstrand